

De KringloopWijzer

De KringloopWijzer brengt voor een specifiek bedrijf eenvoudig de mineralenkringlopen in beeld. Uit de kringlopen volgen dan weer kringloopscores als excreties van stikstof en fosfaat, overschotten van stikstof en fosfaat, mineralenbenuttingen en ammoniakemissie. De Excretiewijzer ('BEX') is de basis van en geïntegreerd in de KringloopWijzer. Met enkele aanvullende vragen is de mineralenkringloop eenvoudig te maken.

INSTALLATIE

- **Stap 1**. Ga naar www.koeienenkansen.nl en klik onder het kopje "Producten en Tools" op "Kringloopwijzer".
- **Stap 2**. Je komt in een nieuw scherm terecht. Klik hier op <u>Download de Kringloopwijzer</u> en kies voor "Uitvoeren". Het programma wordt vervolgens geïnstalleerd in de volgende stappen:

Klik in het welkomscherm op "Volgende"

Welkom. Dit programma installeert Kringloopwijzer 2013.10 Bedrijf-milieuscore op uw computer.	
Het wordt aangeraden om alle Windows programma's af te sluiten voordat u met de installatie van dit programma begint.	
Klik op Annuleren om de installatie te verlaten en eventueel nog lopende programma's af te sluiten. Klik op Volgende om verder te gaan met het installatieprogramma.	
WAARSCHUWING: dit computerprogramma is auteursrechtelijk beschermd.	
Onrechtmatige verveelvoudiging of distributie van dit programma of een gedeelte ervan is verboden en strafbaar en zal met alle beschikbare juridische middelen worden bestreden.	
[<u>Yolgende></u>] Annuleren	

Klik op "Ik ga akkoord met de disclaimer"

🔏 Disclaimer	
	De ontwikkelaar van dit programma aanvaardt geen aansprakelijkheid voor directe en indirecte schade als gevolg van het gebruik van dit programma en de daaruit voortkomende resultaten. Tevens zult u de ontwikkelaar van dit programma waarvan blijkt dat die afkomstig is van een kopie van de aan u geleverde versie. De ontwikkelaar van dit programma is niet gehouden tot het plegen van enig onderhoud, noch preventief, noch correctief, noch vernieuwend.
33 ₁ , 79	C lk ga <u>n</u> iet akkoord met de disclaimer ● <u>[ik ga akkoord met de disclaimer</u>
	< <u>⊺</u> erug <u>V</u> olgende> Annuleren

Kies via "Bladeren" de map waarin u het programma wilt installeren en klik vervolgens op "Volgende"

😼 Kies doellocatie	
	Het installatieprogramma installeert Kringloopwijzer 2013.10 in de onderstaande directory. Als u het in een andere directory wilt installeren, klik dan op Bladeren en kies een andere locatie. U kunt ervoor kiezen om Kringloopwijzer 2013.10 niet te installeren: klik op Annuleren om het installatieprogramma te verlaten.
	Doeldirectory C:\Program Files (x86)\WUR\Kringloopwijzer201310Bjaderen
	<ierug [volgende="">] Annuleren</ierug>

Kies via "Bladeren" de map waarin u de rekenbestanden wilt opslaan en klik op "Volgende"

😼 Kies werkdirectory	
	WAGENINGENUR Jar gw ^{ak} ly of lift
	Geef de directory aan waar de bestanden moeten worden geplaatst die u met Kringloopwijzer 2013.10 maakt. Als u die bestanden in een andere directory wilt installeren, klik dan op Bladeren en kies een andere locatie.
	Werkdirectory M:\My Documents\Kringloopwijzer201310 Bladeren
	<ierug (volgende="">) Annuleren</ierug>

Wanneer je een snelkoppeling op het bureaublad wilt, vink dan het hokje aan en klik op "Volgende"

😼 Snelkoppelingen	
	Standaard worden de snelkoppelingen voor Kringloopwijzer 2013.10 aan het Menu Start toegevoegd. Plaats ook een snelkoppeling naar Kringloopwijzer 2013.10 op het Bureaublad
	< <u>T</u> erug <u>Volgende></u> Annuleren

Mogelijk vraagt het programma in welke groep programma's u de Kringloopwijzer wilt plaatsen. Kies de groep en klik op "Volgende"

😼 Kies Programmabehe	eergroep.	x
	wageningen UR borquolay of ijs	
	Breng de naam van de programmabeheergroep in waaraan u Kringloopwij 2013.10-pictogrammen wilt toevoegen. WUR Livestock Research\Kringloopwijzer 2013.10	jzer
****	7-Zip Accessories Administrative Tools Animal Sciences Group BrowserProtect Ccleaner CDBurnetXP Convert XLS EndNote Games	•
	< <u>I</u> erug <u>Volgende></u> An	nuleren

De keuzes die hiervoor zijn gemaakt worden samengevat. Klik op "Volgende" als je akkoord bent. Wil je nog wat wijzigen, klik dan op "Terug". Na dit scherm wordt het programma geïnstalleerd.

🛃 Start de installatie							
		ENINGENUR Jorquarky of fig					
	U bent nu klaar om Kringloopwijzer 2013.10 te installeren. Druk op Volgende om met de installatie te beginnen of op Terug om de installatie-informatie opnieuw in te voeren.						
	Programma: Installatiedirectory: Werkdirectory: Programmagroep: Snelkoppeling: Acrobat Reader:	Kringloopwijzer 2013.10 C:\Program Files (x86)\WUR\Kringloopwijzer201310 M:\My Documents\Kringloopwijzer201310 WUR Livestock Research\Kringloopwijzer 2013.10 ook op bureaublad niet installeren					
		<ierug (volgende="">) Annuleren</ierug>					

Wanneer de installatie is afgerond verschijnt onderstaand scherm. Nadat je op "Klaar" klikt kun je aan de slag door het programma te open via het pictogram op het bureaublad of via de startknop linksonder in het beeldscherm.

🛃 Installatie afgerond		X
	Kringloopwijzer 2013.10 is met succes geïnstalleerd. Druk op Klaar om deze installatie af te ronden.	
	< <u>T</u> erug Klaar An	nuleren

INVULLEN TABBLADEN

Stap 3. Het programma is opgebouwd uit een aantal tabbladen. Voor een belangrijk deel betreft dit invoertabbladen. Deze moeten zo nauwkeurig mogelijk worden ingevuld. De informatie moet volledig worden ingevuld, voordat je kunt doorschakelen naar een volgend tabblad (door op OK te klikken of door klikken op de tabbladen al zijn ingevuld).

Hieronder staat per tabblad hoe deze moeten worden ingevuld en waar informatie vandaan te halen is.

A. Tabblad algemeen

Wanneer je de Kringloopwijzer voor het eerst gebruikt, krijg je na het startscherm dit tabblad. Hier vul je een jaartal en omschrijving voor de berekening en de persoonsgegevens in. Je kunt hier kiezen of je alleen BEX wilt berekenen of naast BEX ook de kringlopen. Wanneer alle velden zijn ingevuld, verandert de kleur van het tabblad van rood naar groen. Als de markering groen is kun je op OK klikken en doorschakelen naar het volgende tabblad

👫 KringloopWijzer - be	rekening kringlo	opwijzer den boer	januari 2014.exc					_ 0 X
Bestand Opties Hel	р							
🗅 😂 🖬 🏦 🔖 I	🔳 🖪 🖉 (? 🗇						
Algemeen Bedrijf	Ov graasdieren	Voorraad begin	Voorraad aanleg	Voorraad eind	Organische mest	Kunstmest	Bodem en gewas	Overig 🚺 🔸 🕨
Werkwijze Het programma nauwkeurig mog tabblad "Resulte de berekende vu Extra optie bij de Indien hieronder "Organische me	is opgebouwd u elijk worden ing tat BEX" geeft er beropname van ze versie is dat bij Module als b st", "Kunstmest",	it een aantal tabbl evuld. De achterst en overzicht van d de veestapel. naast de BEX ook erekeningsoptie " "Bodem en Gewa	aden. Voor het gro e blauwe tabblade e Bedrijfspecifieke de kringlopen in b BEX + Kringlopen" is" en "Overig".	iotste deel betreft in bevatten de rea excretie en het te ieeld gebracht ku gekozen wordt v	dit invoertabblade sultaten van de ber Ibblad "Analyse" g nnen worden. erschijnen vier extr	n. Deze moet ekeningen. H eeft informatie a tabbladen n	en zo et e over net invoervelden:	✓ ок
Daarnaast vesch "Bedrijfsportret",	nijnen bij deze o "Kengetallen", "	ptie ook nog extra Mestafzet", "Rants	tabbladen met res :oen", "Voeding", "	sultaten: Bodem" en "Kring	lopen".			
Klik hier voor me	<u>er uitleg</u>							
Module Optie berekening	g BEX	۲ + Kringlopen						
Algemeen								
Opgave over he	tjaar 2014	I ÷						
Omschrijving bei	rekening Bere	ekening Kringloop	wijzer Den Boer					
Persoonsgege	evens							
Naam veehoude	er A. d	en Boer						
Straat + Huisnum	imer Kalv	erdijk 12						
Postcode + Plaa	tsnaam 2211	BB Boertan	ge					

B. Tabblad bedrijf

In dit tabblad worden algemene bedrijfsgegevens ingevuld. Vul gegevens in over:

- Veestapel (ras, aantal koeien en jongvee). Deze gegevens kun je halen uit I&R en diertelkaarten van CRV. **Let op** dat je hier het gemiddeld aantal aanwezige dieren per jaar invult. Voor de Kringloopwijzer moeten ook de aangevoerde en afgevoerde dieren worden ingevuld. Ook dode dieren tellen als afvoer mee.
- Soort mest. Deze gegevens komen van de veehouder zelf.
- Melklevering. Deze informatie komt van de zuivelfabriek
- Beweiding. Deze gegevens komen van de veehouder zelf.
- Grond. De oppervlakte is te vinden in de basisregistratie percelen van de landbouwtelling en de fosfaattoestand van de grond is te halen uit uitslagen van een bedrijfslaboratorium (bijvoorbeeld BLGG).

😤 KringloopWijzer - berekening kringlo	opwijzer den boer januari 2014.exc			
Bestand Opties Help				
	? 🔗			
Algemeen Bedrijf Ov graasdieren	 Voorraad begin Voorraad aanle	eg Voorraad eind Organische mest K	Kunstmest Bodem en gewas	Overig ↓ ▶
Melkvee <u>Joelichting</u> Dieraantallen op jaarbasis: - Melk- en kalfkoeien (cat. 100) - Jongvee+stieren < 1 jr (cat. 101) - Jongvee+stieren > 1 jr (cat. 102) - Nuka's Ras melkkoeien	Aanwezig (stuks) Aanvoer (stuks) Afvoer (stuks) 80 - 0 - 20 - 32 - 0 - 0 - 20 - 28 - 0 - 0 - 0 - 2 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 - 0 -	Beweiding en zomerstalvoeren <u>Joelistiku</u> Koeien: weiden beperkt Koeien: weiden onbeperkt Koeien: zomerstalvoeren beperkt Koeien: zomerstalvoeren onbeperkt Koeien: weiden / zstv beperkt Koeien: weiden / zstv onbeperkt Pinken: weiden totaal Kalveren: weiden totaal	Aantal dagen Aantal uren weiden per dag 183 + 0 + 0 + 0 + 0 + 0 + 0 + 0 + 0 + 0 + 183 +	V OK
Soort mest Aandeel koeien met drijfmest (%) Aandeel jv+stieren < 1 jr met drijfm Aandeel jv+stieren > 1 jr met drijfm Melklevering Melk geleverd aan fabriek (kg) Melkproductie per koe (kg) Vetgehalte geleverde melk (%) Eiwitgehalte geleverde melk (%) Melkureumgehalte (mg/100 ml) Forfaitaire excretie stikstof per dier (h	nest (%) <u>Taekichinar</u> 100 ± 100 ±	Grond <u>Icerkithing</u> Grasland: verdeling fosfaattoestand - fosfaat toestand: hoog (ha) - fosfaat toestand: neutraal (ha) - fosfaat toestand: laag (ha) Oppervlakte grasland totaal (ha) wy: beheersgrasland (ha) Bouwland: verdeling fosfaattoestand - fosfaat toestand: hoog (ha) - fosfaat toestand: neutraal (ha) - fosfaat toestand: laag (ha) Oppervlaktebouwland totaal (ha)	Grasland I 0 - 35 - 0 - 35.00 - 35.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 - 0.00 -	

JI

C. Tabblad overige graasdieren

In dit tabblad kun je invullen of er naast melkvee en jongvee nog meer diersoorten op het bedrijf aanwezig zijn. Wanneer deze dieren aanwezig zijn, vergeet dan niet bij de vraag of deze dieren aanwezig zijn "Ja" aan te vinken!

De informatie over aantallen is te halen uit I&R en diertelkaarten van CRV. **Let op** dat je hier het gemiddeld aantal aanwezige dieren per jaar invult.

Wanneer de voerregistratie van de overige graasdieren volledig gescheiden is van de voerregistratie van het melkvee, vul je "Ja" in bij "Gescheiden voerstroom". De voeders van deze graasdieren hoeven dan niet te worden opgegeven in de Excretiewijzer.

Zijn er geen overige diersoorten aanwezig, dan kun je dit tabblad overslaan.

😤 KringloopWijzer - berekening kringloopwijzer o	den boer	januari 20	014.exc							
Bestand Opties Help										
D 🗳 🖬 🏥 🖿 🖻 🖨 ? 🔗										
Algemeen Bedrijf Ov graasdieren Voorraa	d begin	Voorraa	d aanleg	Voor	raad eind	Organia	sche mest Ku	nstmest B	odem en gewas	Overig 🚺 🔸 🕨
Overige graasdieren aanwezig C	Nee	🖲 Ja								🗸 ок
Α	anwezig	g Aanvo	ber Afv	oer	Voerstro	om	Excretie p	er dier (kg)) Excretie to	otaal (kg)
Overige graasdieren ((stuks)	(stuk	(sti <i>Toelichtina</i>	uks)	gescheid	len	stikstof	fosfaat	stikstof	fosfaat
Weide- en zoogkoeien, drijfmest (cat.120)	nn P	- -		-	Nee (a la	71.2	27.2	0.0	0.0
Weide- en zoogkoeien, vaste mest (cat. 120)				- -			63.5	27.2	0.0	0.0
Fokstieren > 2 jaar (cat. 104)				-	Nee (D Ja	72.9	25.2	0.0	0.0
Vleesstieren, kruisling > 3 mnd (cat. 122)	0.0	0	- 0		Nee (D Ja	32.3	11.8	0.0	0.0
Vleesstieren, vleesras > 3 mnd (cat. 122)	0.0	0	÷ o	÷	Nee (Ja	32.3	11.8	0.0	0.0
Startkalveren voor vleesst. < 3 mnd (cat. 121)	0.0	0	- 0	÷	Nee (Ja	8.8	2.6	0.0	0.0
Rosékalveren, 2 wkn - 8 mnd (cat. 117)	0.0	0	÷ 0	÷	Nee () Ja	18.4	8.3	0.0	0.0
Fokschapen + Iam (cat. 550)	0.0	0	÷Ō	÷	Nee () Ja	10.2	3.6	0.0	0.0
Overige schapen (cat. 552)	10	0	÷Ō	÷	Nee () Ja	7.4	2.4	74.0	24.0
Pony's < 250 kg (cat. 941)	0.0	0	÷ 0	÷	Nee (🕽 Ja	17.4	7.5	0.0	0.0
Pony's 250 - 450 kg (cat.942)	0.0	0	÷ 0	• •	Nee () Ja	29.7	14.2	0.0	0.0
Paarden 250 - 450 kg (cat. 943)	0.0	0	÷ 0	•	Nee (🕽 Ja	36.6	17.5	0.0	0.0
Paarden > 450 kg (cat. 944)	0.0	0	÷ 0	÷	Nee (🗅 Ja	47.6	22.0	0.0	0.0
Totaal	10.0	0.0	0.0						74.0	24.0
							Gemid	deld per d	ier 7.4	2.4

D. Tabbladen met beginvoorraad, aanleg en eindvoorraad voer

Na de bedrijfsgegevens en de aantallen dieren moet worden berekend hoeveel voer de dieren in het jaar hebben opgenomen. Hiervoor moeten drie tabbladen worden ingevuld: beginvoorraad, aanleg (hoeveel voer in dat jaar is gewonnen en aangekocht) en eindvoorraad. De tabbladen zien er hetzelfde uit (daarom is maar 1 screenshot weergegeven). In alle tabbladen moet in ieder geval de graskuil en maïskuil worden ingevuld.

Tabblad voorraad begin

Op deze pagina moet je de voorraad op 1 januari van graskuil, maiskuil, overig ruwvoer en bijproducten, krachtvoer en melkpoeder invullen. Naast de hoeveelheid, moet je ook de kwaliteit invoeren (VEM, RE, N, P, Ras en VRE). Vul bij ruwvoer en bijproducten de hoeveelheden in <u>kilogram droge stof</u> in en bij krachtvoer en melkproducten de hoeveelheden in <u>kilogram product</u> in. Let bij gehaltes op de goede eenheden. Bij graskuilen gaat het om de totale hoeveelheid stikstof, dus inclusief de NH3-fractie. Invoeren totale stikstof in g/kg ds of het ruw eiwit totaal in g/kg ds.

De hoeveelheid beginvoorraad ruwvoer (graskuil en maiskuil) moet bij de eerste keer deelnemen aan BEX worden ingeschat door een monsternemer (van bijvoorbeeld BLGG). Wil je daarna berekenen hoeveel droge stof voorraden er zijn en hoeveel ruwvoer in een jaar is gewonnen, dan kun je de kuilen opmeten en met een dichtheidstabel (uit het Handboek Melkveehouderij (hoofdstuk Voederwinning)) omrekenen naar de hoeveelheid droge stof. De gehaltes kun je aflezen van uitslagen van BLGG. Heb je die niet, dan kun je het Tabellenboek Veevoeding van CVB raadplegen (in de praktijk moeten boeren graskuil en maïskuil altijd laten bemonsteren).

Gegevens van krachtvoeders en bijproducten zijn af te lezen van de bonnen van leveranciers. Bij sommige standaardvoedermiddelen mag altijd gebruik worden gemaakt van standaardgehaltes uit het CVB boekje (bijvoorbeeld graszaadhooi).

Tabblad voorraad aanleg

Er moet van alle voer op het bedrijf, zowel het voer dat het bedrijf zelf produceert, als het voer dat de voerleverancier aanvoert, een registratie worden bijhouden. Zowel de kwantiteit (kg of kg ds) als de kwaliteit (VEM, VRE, N- en P-gehalte, Ras en VRE) moet worden ingevuld. De geproduceerde en aangevoerde voeders kunt je op deze pagina invullen. Bij aanvoer moet "Aankoop" worden aangevinkt Wanneer verkoop van voer plaatsvindt, kun je de verkochte hoeveelheid bij de betreffende voersoort inbrengen als een negatief getal **(let op dat je deze verkoop ook in tabblad overig invul!)** Voor het bepalen van gehaltes en hoeveelheden gelden dezelfde uitgangspunten als bij "Tabblad voorraad begin".

🐴 Kringlo	opWijzer - b	erekening kringlo	opwijzer den boer j	anuari 2014	1.exc							- • ×
Bestand	Opties He	elp										
D 🛩	🖬 🛃 🕒	🔲 🖪 🖉	? 🗇									
Algemeen	Bedrijf	Ov graasdieren	Voorraad begin	Voorraad a	anleg Vo	orraad eind	Organiscl	he mest	Kunstmest	Bodem en g	jewas	Overig 🚺 🔸 🕨
		Let op: Verkoop	van aangelegd voe	er als positi	eve hoevee	elheid (=aanle	g) en als ne	egatieve h	oeveelheid (=;	afvoer) invo	eren	
Toelichting	Graskuile	en, hooi						-				🗸 ОК
🖹 🔡 🏏	Aankoo	p Omschrijving		Kg ds	Vem/kg d	s g Re/kg ds	g N/kg ds	g P/kg ds	g Ras/kg ds	g Vre/kg ds		
	Partij 1	kuil eerste snede		100000	900	180	28.80	4	80	126		
Ф –	Partij 2	kuil overige snede		200000	870	160	25.60	3.7	80	108		
	Partij 3 🗌										Ψ.	
			Totaal	300000	880	167	26.67	3.80	80	114		
<u>Toelichting</u>	Snijmais	kuilen	Aankoop	0	0	0	0.00	0.00				
📑 📬	Aankoo	p Omschrijving		Kg ds	Vem/kg d	s g Re/kg ds	g N/kg ds	g P/kg ds	: g Ras/kg ds	g Vre/kg ds		
	Partij 1	mais eigen teelt		164000	980	70	11.20	2	40	29	E	
	Partij 2	verkoop mais		-20000	980	70	11.20	2	40	29		
	Partij 3										Ψ.	
			Totaal	144000	980	70	11.20	2.00	40	29		
Toelichting	Overia ru	wyoer, bijprodu	Aankoop Joten	0	0	0	0.00	0.00				
	Aankoo	o Omschriiving	Voersoort	Ka ds	Vem/ka d	s la Re/ka ds	a N/ka ds	a P/ka ds	a Bas/ka ds	a Vre/ka ds		
<u><u> </u></u>	Partij 1 📑	aankoop pu b	Bietenperspulp	8000	1060	88	14.08	0.8		57		
	Partij 2 🛛			•					-			
	Partij 3 🛛		•	·					-		Ψ.	
			Totaal	8000	1060	88	14.08	0.80		57		
Tunalinhtinu	Krachtvo	or minorelonm	Aankoop	8000	1060	88	14.08	0.80				
	Aankoo		engaeta	Ka	Vem/kg	a Be/ka	a N/ka	a P/ka	a Bas/ka	a Vielka		
<u> " </u>	Partii 1	A brok		110000	940	180	28.80	4.5		126		
- 4	Partii 2	Eiwitriike brok		20000	950	300	48.00	6		240		
	Partij 3								-		Ŧ	
	-		Totaal	130000	942	198	31.75	4.73		144		
Taskahi			Aankoop	130000	942	198	31.75	4.73				
<u>/ delicintino</u>	Melkpoe			ly.	les n	1.0.1	1	1	1.0.0	1.00 11	_	
📑 🌌	Denti 1	Umschrijving		1000	Vem/kg	g He/kg	g N/kg	g P/kg	g Has/kg	g Vre/kg	^	
4 -	Partij 2	melkpoeder kalvere	en	1200	1306	200	31.35	0.0	•	172	-	
	<u> raiuj 2</u>		Totaal	1000	1000	200	21.25	0.00	-	170		
			Aankoop	1200	1306	200	31.35	6.60 6.60		172		
1												

Tabblad voorraad eind

Eindvoorraden mag een veehouder zelf inschatten, deze komen immers weer als beginvoorraad naar voren in de BEX-berekening van het volgende jaar. Voor het bepalen van gehaltes en hoeveelheden gelden dezelfde uitgangspunten als bij "Tabblad voorraad begin".

Kopiëren eindvoorraad naar beginvoorraad

Wanneer je een nieuw jaar start en je wilt de eindvoorraad van het vorige jaar overzetten naar de beginvoorraad van het nieuwe jaar, ga je als volgt te werk. Nadat je het programma hebt gestart lees je de jaaropgave van het oude jaar in. Je verandert op het tabblad 'Algemeen', het jaartal en de 'omschrijving berekening'. Je gaat vervolgens naar het tabblad 'Voorraad begin'. Door bij alle productgroepen op het icoontje kopiëren eindvoorraad te klikken worden de eindvoorraden van het vorige jaar overgenomen als beginvoorraad. Vervolgens kunt je de informatie op de tabbladen 'Voorraad aanleg' en 'Voorraad eind' wissen. Door vervolgens onder Bestand, te kiezen voor 'opslaan als', kunt je de berekening onder een andere naam wegschrijven.

E. Tabblad organische mest

Om naast de excretie van stikstof en fosfaat ook de ammoniakemissie te kunnen berekenen moeten in het tabblad "Organische mest" wat aanvullende vragen worden beantwoord worden over:

- Drijfmest en/of vaste mest. Er kan op basis van bemonsteringsuitslagen (Bonnen Directie Regelingen) van mest worden aangegeven hoeveel mest is aangevoerd en/of afgevoerd. Verder moet worden aangegeven hoeveel stikstof (totaal over alle hectares) er via drijfmest op maïsland en bouwland terecht komt. Dit is zelf in te schatten door de kuubs te vermenigvuldigen met de gehaltes uit de mestanalyse of anders uit samenstellingsnormen die op <u>www.hetlnvloket</u> staan. De mest die overblijft, rekent het programma automatisch aan grasland toe.
- Voorraden. Vul hier de totale hoeveelheid mest (in kuubs, kilogrammen stikstof en kilogrammen fosfaat) in op 1 januari en op 31 december. De hoeveelheden zijn een eigen inschatting, op basis van peilen van de put en mestanalyses of normen voor samenstelling mest.
- Methode van mesttoediening. Hier moet worden aangegeven hoe de mest op het land wordt gebracht.

😤 KringloopWijzer - berekenin	g kringloopwijzei	den boer jan	uari 2014.exc					
Bestand Opties Help								
D 🚅 日 🏦 🕒 🗖) 🖨 ? 🔗							
Algemeen Bedrijf Ov graa	asdieren Voorra	ad begin 🛛 Ve	oorraad aanleg	Voorraad eind	Organische mest	Kunstmest	Bodem en gewas	Overig 🛛 🔸 🕨
Aanvoer en afvoer org	anische mest			Organis	che mest toedie t op: Hoeveelheden mir	ning aan ge neraal invoeren a	ewassen Is totaal op areaal	₹ 0K
Drijfmest - aanvoer mest - afvoer mest Vaste mest - aanvoer mest - afvoer mest	Hoeveelheid (ton) 200 + 200 + 0 + 0 + 0 +	Stikstof (kg N) 800	Fosfaat (kg P205) 300 <u>÷</u>	Toedi - op sni - op ov - op be NB: org	ening org. mest imaisland erig bouwland neersgrasland . mest op productie	Stikstof (kg N) 1100 0 0 egrasland wor	rostaat (kg P205) • 400 • • 0 • • 0 • • 0 • • • • 0 • • • • •	
Drijfmest - beginvoorraad (1 jan) - eindvoorraad (31 dec) Vaste mest - beginvoorraad (1 jan) - eindvoorraad (31 dec)	Hoeveelheid (ton) 700 ÷ 800 ÷ 0 ÷ 0 ÷	ganische m Stikstof (kg N) 2800 ÷ 3200 ÷	est Fosfaat (kg P205) 1050 ÷ 1200 ÷	Method Grasta - zodet - sleep - sleufk Bouwk - in één - sleep - injecta	e van toediening and emesten (%) voeten (%) outeren (%) aand werkgang onderwa voeten (%)	j drijfmest erken (%)		

F. Tabblad kunstmest

In dit tabblad moet informatie worden ingevuld over het gebruik van kunstmest.

- De aankoop van de verschillende kunstmestsoorten moet worden ingevuld. Ook moeten gehaltes en voorraden per 1 januari en 31 december worden opgegeven. Een overzicht van de kunstmestleverancier kunt u hiervoor gebruiken. Wanneer de kunstmestsoort ureum bevat moet je dit aanvinken. Vloeibare kunstmeststoffen bevatten meestal ureum.
- Voor bouwland moet je de toediening van kunstmest opgeven. Let wel op dat het gaat over totale hoeveelheden op bouwland en niet per hectare. Bij stikstof moet je ook opgeven of de kunstmestsoort ureum bevat of niet. KAS bevat geen ureum en moet je invullen bij overige kunstmest. Voor grasland hoef je niets in te vullen. Dit berekent het programma zelf aan de hand van aankoop, voorraadverandering en gebruik kunstmest op bouwland. De kunstmest dat het programma voor grasland berekent komt lichtgrijs achter de kopjes met "productiegrasland" te staan.

emee	n Bedrijf (🔟 🖪 🖉	B ? <	> orraad begin	Voorraa	d aanleg	Voorraad eind	Organische mest	Kunstmest	Bodem en gewas	Overig
Aan Sti	voer en voor kstof- en fosf	raden ku aat kunst	nstmest tmest so	orten	Toelichtin	7	Kunstm	est toediening aa ening stikstofkung	n gewasser stmest <u>70eli</u> e	n <u>///////</u> (kg N totaal)	
	Omschrijving	Aanvoer	Vrd 1 jan	Vrd 31 dec	Stikstof	Fosfaat	- stiksto	f meststof (niet ureu	m): snijmaisla	nd 650 🕂	
	kunstmest	(kg)	(kg)	(kg)	(% N) Ureur	n (% P205)	stiksto	f meststof (niet ureu	m): overia bou	wland 0	
1	KAS	15000	1000	1000	27	0	- etikete	f maatataf (niat urau	m): hohoorogu		
2	Maismap	1080	0	0	20	20	- Suksto	r mesisior (mei ureu	nij. beneersgr		
4					L	-	- stiksto	f meststof (niet ureu	m): productieg	grasland 3616 🖃	
5					Ĺ]	- ureum	houdende meststof	sniimaisland	0 -	
6					Γ	1	- 1100100	houdondo mostatof	ouoria bouwl		
7						1	- ureum	noudende mesision	. oveng bouwi		
8						1	- ureum	houdende meststof	: beheersgras	land U	
10						-	- ureum	houdende meststof	: productiegra	sland 🛛 🚊	
11					Ē	1					
12					Γ	1	Toedia	ening fosfaatkuns	stmest <u>Toelic</u>	<u>/////////////////////////////////////</u>)
	Teteles	L	and the set of the	. N.I	I		- fosfaa	t meststof: snijmaisl	and	216 ÷	
	lotalen	<u>kg p</u>	roauct <u>ko</u> 10 0	<u>IN-ureum</u>	4966	1 <u>Kg P2U</u> 216	5 - fosfaa	t meststof: overia br	uwland	0	
	Xaarivoer	1000 nn 1000			4200 270	210	factor	t moststaf babaara	woolond		
	Voorraad 11	an 1000 doo 1000	, , , , , , , , , , , , , , , , , , ,		270	0	- IUSIAA	(mesisioi, peneersi	yrasianu		
	VOOITAAU JI	uec 1000			270	U	- tostaa	t meststof: productie	grasland		

G. Tabblad Bodem en gewas

In dit tabblad vul je informatie in over:

- Verdeling van grondsoorten over de gewassen.
- Percentage graslandvernieuwing bij continueteelt.
- Hoeveel maïs in wisselbouw wordt geteeld.
- De teelt van klaver in grasland.
- De teelt van vanggewassen na mais.
- De gebruiksnormen van fosfaat in het verleden. Hier kun je de bedrijfseigen normen overnemen uit de BEP berekening van de voorgaande twee jaren. In de Kringloopwijzer staan deze in de laatste kolom van tabel "Afgeleide normen in afgelopen 3 jaren (neutraal)". Is hier geen info over beschikbaar, dan kunnen hier wettelijke gebruiksnormen ingevuld worden voor fosfaattoestand neutraal.

Algemeen Bedrijf Ov graasdieren Voorraad	begin Voorraa	ad aanleg	Voorraad eind	Organische mest	Kunstmest	Bodem en gewas	Overig 4
Bodem Grondsoorten verdeling - aandeel veen - aandeel klei - aandeel zand, nat (gt II - gt V) - aandeel zand, matig droog (gt VI) - aandeel zand, droog (gt VII - gt VIII)	Grasland (%) 0 € 0 € 100 € 100 €	<i>Snijmais</i> (%) 0	Vanggo Vanggo	rlakte grasland mer ngsgraad klaver (% awassen awas na snijmais b awas na snijmais b	t klaver (ha) ;) <i>Toalichting</i> ij continuteelt ij wisselbouw	0.00 ÷	
Teeltwijze gewassen Continuteelt Graslandvernieuwing, gras-gras (%) Wisselbouw, gras-mais Oppervlakte in wisselbouw (ha) Duur gewasfase in wisselbouw (jr) Org. mestgift, verschil tov continuteelt (kg N/h Kunstmestgift, verschil tov continuteelt (kg N/h	Grasland 10.0 ÷ Grasland 0.00 ÷ a)	Snijmais 0.00 📑	Gebruik <i>Toelichi</i> Afgelei Graslar Snijmai	ks normen fosfaa de gebruiksnormer nd (kg P205/ha) is (kg P205/ha)	t in verleden <i>Wettelike acto</i> n (neutraal) in v 2012 90.0 60.0	uik <i>snomen 2006 - 2012</i> voorgaande 2 jarer 2013 • 90.0 • • • 60.0 • •	7 n:
	10)						

H. Tabblad Overig

In dit tabblad vul je overige vragen in die nodig zijn om de kringlopen te kunnen berekenen:

- Staltype en capaciteit van de mestopslag.
- Afvoer van eigen geteelde voedermiddelen. Let bij afvoer van eigen geteelde voedermiddelen erop dat deze overeenkomen met de voedermiddelen die als negatief getal zijn ingevuld in het tabblad "Voorraad aanleg" wanneer het afgevoerde product in het huidige jaar is geoogst. Vink dan ook "geoogst in huidig jaar" aan. Is het afgevoerde product in een eerder jaar geoogst dan hoef je niets aan te vinken en staat het ook niet als negatief getal bij "Voorraad aanleg" vermeldt.
- Aanvoer van producten die niet in de vorige tabbladen zijn genoemd zoals strooisel.

🐴 Kringloo	pWijzer - berekenir	ng kringloopwij:	zer den boer ja	nuari 2014.exc	Service of the servic	t-artist paste	-		- • X
Bestand (Opties Help								
		1400	1						
		ad ita	1			v	5	\$	
Algemeen	Bedrijf Ov gra	asdieren Voo	rraad begin \	/oorraad aanleg	Voorraad eind	Organische mest	Kunstmest	Bodem en gewas	Overig 🚺 🕨
Afvoe Afvoe Afvoe Afvoe Afvoe Afvoe Afvoe Afvoe	r eigen geteelde Geoo <u>Zoakishina</u> huid er van vers gras er van graskuil 1 er van graskuil 2 er van snijmais 1 er van snijmais 2 er van overig voer 1 er van overig voer 2 uik niet BEX-pro-	e voedermidd gst in Hoeveell 50000 50000 7 20000 7 0 1 0 0 2 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	delen (g/kg ds) Gehalten vi Cashalten vi	P VEM (g/kg ds) (/kg d ers gras uit BEX 3.7 - 870 2 - 980	s) Staltype Capaci	s ting melkvee e, code uit rav-lijst teit drijfmestopslag	<u>Icelichtin</u> o [1 (m3)	Rav-code : A 1.100 丈	
Verb	oruik tussen 1 jar Develviiviive	huari en 31 di	ecember	D ashalta	1				
	onschijving product	(ka ds)	(o/ko ds)	(a/ka.ds)					
1 2	Zaagsel/strooisel	9000	0.1	0.1					
2 1	Tarwestro	8500	7.0	1.1					
3 0	Gerstestro		7.8	0.8					
4 F	Roggestro		4.6	1.0					
5 0	Compost		7.4	3.0					
6 F	Riet								
7 K	Kalk								
8									
9									
10									
	Totaal	17500 kg ds	60 kg N	10 kg P					

UITVOER EN ANALYSE

Stap 4. Na invullen van alle gegevens is zijn op de volgende tabbladen de resultaten van de berekeningen te zien. Per tabblad wordt hieronder een voorbeelduitvoer gegeven.

Tabblad bedrijfsportret

In dit tabblad worden de belangrijkste cijfers van het bedrijf nog eens op een rij gezet en die kunnen vervolgens vergeleken worden met een 'referentie'.

In het bedrijfsportret is een overzicht gemaakt van de algemene kenmerken van het bedrijf. Dit kunnen kenmerken zijn die ook als 'criteria' gebruikt kunnen worden voor een 'referentie-set'. In dit voorbeeld zijn gegevens van een groep LEI-bedrijven als referentie weergegeven.

🐇 KringloopWijzer - berekening kringloopwijzer den boer januari 201	4.exc		
Bestand Opties Help			
D 🗳 🖬 🏝 🥅 🖪 🚑 ? 🔗			
Overig Bedrijfsportret Kengetallen BEX en BEP Benuttinger	n Ammoniak Rantsoe	n Voeding Fosfaatnorm	Bodem Kringlopen I
Omschrijving referentiegroep: Referentie LEI_BIN gem. 2010	t/m 2012: zand en löss d	roog, 13-16 ton melk/ha	
Grond en gewassen	<u>Eigen bedrijf</u>	<u>LEI-BIN</u>	
Areaal gewassen totaal (ha) - productiegrasland (ha) - snijmaisland (ha) - beheersgrasland (ha) - overig bouwland (ha) Grondsoort gras: veen / klei / nat zand / ov zand / droog zand (%) Grasland met klaver (ha)	44.00 35.00 9.00 0.00 0.00 0/0/0/100/0 0/0/0/100/0 0	49.80 39.85 9.37 0.00 0.59 0/8/0/50/42 0/9/0/45/46 2.93	
Methode van toediening drijtmest (%) - grasland: zodebemesten / sleepvoeten / sleufkouteren - bouwland: onderwerken / sleepvoeten / injecteren	100/0/0 100/0/0	20/9/71 0/1/99	
Veestapel	<u>Eigen bedrijf</u>	<u>LEI-BIN</u>	
Aantal melkkoeien Aantal pinken Aantal kalveren Aantal stuks overig vee (o.a. schapen) Melkoroductie per bedrijf (r.g.)	80 28 32 10 680000	88 32 30 9 701465	
Melkproductie per bectare (kg) Melkproductie per melkkoe (kg) Vet en eiwit melk (%) Ureum-gehalte melk (mg / 100 g melk)	15455 8500 4.20 en 3.50 23	14058 8156 4.30 en 3.51 22	
Beweiding koeien: dagen per jaar Beweiding koeien: uren per dag Beweiding pinken: dagen per jaar Beweiding kalveren: dagen per jaar	183 12 183 183	167 9 129 58	
Erf en gebouwen	<u>Eigen bedrijf</u>	LEI-BIN	
Huisvesting : type stal C Huisvesting: drijfmestopslag (maanden))verige stalsystemen 9.9	Ligbox met sleufvloer 10.4	WIJZER

Tabblad kengetallen

In het tabblad "Kengetallen" worden de belangrijkste resultaten van het opgegeven bedrijf samengevat en vergeleken met de referentiegroep van het LEI. Voor al deze resultaatkengetallen wordt het resultaat ten opzichte van het referentiebedrijf uitgedrukt in de score. Onderstaand schema geeft weer hoe deze score wordt bepaald. Een kruisje geeft aan dat het bedrijf minder goed scoort dan de referentie en een vinkje geeft aan dat het bedrijf beter scoort dan de referentie.

Toelichting op 'kleur-indicatoren':
≈ = 10% hoger dan referentie": (of 10 % lager bij 'benuttingen')
0 = vergelijkbaar met referentie: binnen een marge van 10%
✓ = 10% lager dan referentie": (of 10 % hoger bij 'benuttingen')

Tabblad kengetallen

😤 KringloopWijzer -	berekening kringloopwijzer den boer	januari 2014.exc	-		-	trapilities 1		x
Bestand Opties H	lelp							
	n ra s ? 0							
Overia Bedriifspor	tret Kennetallen BEX en BEP	Benuttingen Ar	nmor	niak Rantsoen	Voedina F	Sosfaatnorm Bodem	Krinalopen	• •
		<u>Toelichting s</u>	2222	Eigen bedrijf	LEI-BIN	Streefwaarde		
Mestproductie	Excretie per koe, incl. jongvee: sti	ikstof (kg N)	0	154	150	154		
	Excretie per koe, incl. jongvee: fo	sfaat (kg P2O5)	0	52	52	55		
Efficientie voeding	Benutting: stikstof (%)		0	23	24			
	Benutting: fosfaat (%)		0	31	30	31		
Ammoniak	Emissie per bedrijf: totaal (kg NH	3)	v	2471	2877			
	Emissie per ton melk: totaal (kg N	IH3)	0	3.63	3.99			
	Emissie per GVE: stal en mestop:	slag (kg NH3)	0	10.5	10.4			
Due du ette encedeur	Emissie per GVE: overige verliez	en (Kg NH3)	0	14.4	15.7			
Productie grasian	 Opbrengst per ha. druge stor (kg) Opbrengst per ha: KV/EM (kuem) 	usj		10010	3730			
	Opbrengst per ha. KVEM (kVeM)			2000	3163			
	Opbrengst per hat stikstor (kg N) Opbrenget per het foefeet (kg P2)	151		275	200	90		
Productie maislan	d. Opbrengst per ha: droge stof (kg.	de)		17000	16091	30		
	Ophrengst per ha: KVEM (kvem)	,	ŏ	16660	15398			
	Opbrengst per ha: stikstof (kg N)		ō	185	187			
	Opbrengst per ha: fosfaat (kg P20	25)	v	75	67	60		
Efficientie bodem	Benutting: stikstof (%)	,	V	71	62			
	Benutting: fosfaat (%)		0	91	83			
Bodemoverschot	Overschot per ha: stikstof (kg N)		V	110	149			
	Overschot per ha: fosfaat (kg P2C)5)	V	10	18			
Bedrijfsoverschot	Overschot per ha: stikstof (kg N)		V	141	209			
	 Overschot per ha: fosfaat (kg P2C)5)	V	0	18			
Efficientie bedrijf	Benutting: stikstof (%)		v	40	30			
	Benutting: fosfaat (%)		V	100	77		-	~
							KRINGLOOP	
							WIJZER	

Tabblad BEX en BEP

Op dit tabblad vindt je het resultaat van de berekening van de bedrijfsspecifieke excretie van stikstof en fosfaat van de melkveestapel inclusief jongvee (BEX). Het verschil tussen de berekende bedrijfsspecifieke excretie en de forfaitaire excretie van uw melkveestapel is ook weergegeven.

Ook worden in dit tabblad de resultaten van de berekening van de bedrijfseigen fosfaatnorm (BEP) weergegeven. Dit is een norm die gebaseerd is op de onttrekking van fosfaat uit de bodem door de gewassen die op het bedrijf zijn geproduceerd. Is de gewasproductie op een bedrijf hoog, dan zal de bedrijfseigen norm hoger zijn dan wanneer de gewasproductie laag is.

In dit tabblad kun je zien of het voor een veehouder interessant is de bedrijfseigen fosfaatnorm te gebruiken of dat de forfaitaire normen die door de overheid zijn vastgesteld meer ruimte bieden voor plaatsing van fosfaat op het bedrijf.

Onder het kopje "Bedrijf" wordt het gezamenlijke voordeel van BEX en BEP weergegeven. In het voorbeeld hieronder levert BEX een 628 kg N en 398 kg P2O5 lagere excretie op ten opzichte van de forfaitaire excretie (= voordeel). BEP levert daarentegen een 251 lagere gebruiksnorm voor fosfaat op (= nadeel). De combinatie van BEX en BEP leveren derhalve 628 kg N en 147 kg P2O5 voordeel op.

Onder het kopje mestafzet wordt de verplichte mestafzet in kilogrammen stikstof en fosfaat en in tonnen mest o.b.v. stikstof en fosfaat weergegeven bij forfaitaire normen en bij bedrijfsspecifieke uitkomsten (combinatie van BEX en BEP).

🐇 KringloopWijzer - berekening kringloopwijzer den boer januar	i 2014.exc					
Bestand Opties Help						
D 🚅 🖬 🔮 🖿 🖪 🤔 🔗						
Overig Bedrijfsportret Kengetallen BEX en BEP Benutti	ingen Ammoniak	Rantsoen Voeding	Fosfaatnorm	Bodem	Kringlopen	F
Vee (resultaat BEX)	Stikstof	Fosfaat				
Forfaitaire excretie (kg)	12345	4367				
Bedrijfsspecifiek, excl. correctiefactor (kg)	12329	4176				
Bedrijfsspecifiek, incl. correctiefactor (kg)	11717	3969				
Voordeel bedrijfsspecifieke excretie, incl. (kg)	+628	(+5%) +398	(+9%)			
Bodem (resultaat BEP)	Stikstof	Fosfaat				
Forfaitaire gebruiksnorm mest (kg) *	11000	3820				
Bedrijfseigen gebruiksnorm, gemiddelde afgelopen 3 jaar (k	(g)	3569				
Voordeel bedrijfseigen gebruiksnorm (kg)		-251	(-7%)			
* Let op: voor stikstof betreft het alleen de gebruiksnorm voor dierlijke mest						
Bedrijf (BEX+BEP)	Stikstof	Fosfaat				
Voordeel bedrijfsspecifieke excretie, incl. (kg)	+628	+398				
Voordeel bedrijfseigen gebruiksnorm (kg)		-251				
Voordeel bedrijfsspecifieke prestatie, BEX en BEP (k	kg) +628	+147	(+2%)			
Mestafzet (BEX+BEP)	Stikstof	Fosfaat				
Mestafzet bij forfaitaire excretie en gebruiksnorm (kg)	1345	547				
Mestafzet bij bedrijfsspecifieke excretie en gebruiksnorm (kg)	717	400				
Mestafzet bij forfaitaire excretie en gebruiksnorm (ton) *	320	322				T 🖓 🖉
Mestafzet bij bedrijfsspecifieke excretie en gebruiksnorm (ton))* 171	235			KRINGLO	DOP
*Hoeveelheid mest is berekend bij een samenstelling van 4.2 kg N en 1.7 kg	g P205 per ton mest				WIJZ	ER

Tabblad benuttingen

In dit tabblad worden de stikstof- en fosfaatefficiënties en de verliezen per hectate en per ton melk van het bedrijf vergeleken met de referentiegroep van LEI bedrijven.

😤 KringloopWijzer - berekening kringloopwijzer den bo	er janu	ari 2014.e	exc			-			
Bestand Opties Help									
D 🗳 🖬 🏦 🕒 🥅 🖪 🙎 🗘 🛷									
Overig Bedrijfsportret Kengetallen BEX en BEP	Benu	ttingen	Ammoniak	Rantsoen	Voeding	Fosfaatr	norm Bodem	Kringlopen	I II
Efficienties <u>Toelichting score</u>		Sti	ikstof			Fost	faat		
	<u>Eiger</u>	n bedrijf	<u>LEI-BIN</u>		<u>Eigen</u>	bedrijf	<u>LEI-BIN</u>		
Benutting van het bedrijf (%)	v	40	3	0	v	100	77		
Benutting van de veestapel (%)	0	23	2	4	0	31	30		
Benutting van de mest (%)	0	83	5	3	0	100	100		
Benutting van de bodern (%) Benutting van gewassen (%)	ŏ	97	r F	12	0	91 99	03 90		
	•	0.				00			
		D I				D +			
Verliezen <u>Taelichting soone</u>		Perr	nectare		-	Pertor	n melk		
Mineralenoverschot bedrijfsbalans	Eiger	<u>n bedrijf</u>	<u>LEI-BIN</u>		Ligen	bedrijf	<u>LEI-BIN</u>		
- stikstof (kg)	v	141	20	9	v	9.1	14.9		
-tostaat (Kg)	v	U	I	8	v	0.0	1.3		
Mineralenoverschot bodembalans		110	1.	10		71	10.0		
- suksioi (kg) - fosfaat (kg)	v	10	1	19 8	v	0.6	10.6		
Gesvormige stiketofvorligzen				- -		0.0			
- N-ammoniak: stal. opslag en bemesting (kg N)	0	46	2	16	0	3.0	3.3		
- N-ammoniak: gewasresten (kg N) <u>Toalichtin</u> z	x	0.6	0	.5	0	0.04	0.04		
- N-lachgas: stal en opslag (kg N)	0	0.5	0	.5	v	0.03	0.03		
- N-lachgas: bodem (kg N)	0	4.5	4	.1	0	0.29	0.29		
- N-overig: stal en opslag (kg N)	v	3.6	4	.2	V	0.23	0.30		
- N-oveng. conservening (kg N)	0	5.1	4	.0	0	0.55	0.34		
									77.7
								KRINGLO	
								WIJZ	ER
U						_			

Tabblad ammoniak

In dit tabblad vindt je het resultaat van de berekening van de bedrijfsspecifieke emissie van ammoniak door de melkveestapel (inclusief jongvee) op het bedrijf. De emissie is weergegeven per ha, per ton melk, per GVE en voor het gehele bedrijf. Daarnaast is de emissie onderverdeeld in de posten 'stal en mestopslag'; 'drijfmest op bouwland'; 'drijfmest op grasland'; 'kunstmest op bouwland'; 'kunstmest op grasland', 'beweiding', 'gewasresten tijdens beweiding' en 'gewasresten tijdens oogst'.

🐇 KringloopWijzer - berekening	kringloopwijzer den b	oer januari 2014	exc						
Bestand Opties Help									
	B ? Ø								
Overig Bedrijfsportret Keng	etallen BEX en BEP	Benuttingen	Ammoniak	Rantsoen	Voeding	Fosfaatnorm	Bodem	Kringlopen	••
Bedrijf									
Bedrijfsintensiteit in ton melk	per hectare		15	5					
Emissie ammoniak									
	NH3 (kg/bedrijf)	NH3 (kg/hectare)	N⊦ (kg/ton me	13 k)	NF (kg/GV	13 Έ)			
Totaal	2471	56.2	3.	63	24	4.9			
Waarvan:									
- stal en mestopslag	1043	23.7	1.	53	10	0.5			
- drijfmest op bouwland	179	4.1	0.1	26		1.8			
- drijfmest op grasland	1036	23.5	1.	52	10).4			
- kunstmest op bouwland	7	0.2	0.	01	(0.1			
- kunstmest op grasland	88	2.0	0.1	13	(0.9			
- mest tijdens beweiding	87	2.0	0.	13	().9			
- gewasrest: weideverliezen	18	0.4	0.)3	(0.2			
- gewasrest: oogstverliezen	15	0.3	0.	02	(0.1			
								KRINGLO	OP .
								WIJZE	R

Tabblad resultaat rantsoen

In dit tabblad staat naast enkele bedrijfsgegevens en de voorraadveranderingen van ruwvoer en krachtvoer het gevoerde rantsoen op bedrijfsniveau samengevat dat is berekend met de BEX-methode.

KringloopWijzer - berek	kening kringloop	wijzer den boer	januari 2014.	exc						_ 0
estand Opties Help										_
		0								
		<u>~</u>			_	1	1		1	1
Verig Bedrijfsportret	Kengetallen E	BEX en BEP	Benuttingen	Ammoniak	Rantsoer	n Voeding	g Fostaatnorm	Bodem	Kringlopen	
D 1.17										
Bedrijf										
Melk per ha (kg)	((- to ba)			154	55					
Jongvee per Tu meikk	oeien (stuks) ductor nor bodr	iif (lea)		1979	/.5 0E					
Krachtvoer, excl. bijpro	ducten per beur	iji (ky) (a melk (ka)		1272	19					
Voordeel bedriifssned	ifiek stikstof	(g meik (kg)			+5 %					
Voordeel bedrijfsspec	ifiek, fosfaat				+9%					
Maximale melkproduc	tie zonder mesta	afzet, stikstof (ko	q/ha)	145	09					
Maximale melkproduc	tie zonder mesta	ıfzet, fosfaat (ko	,/ha)	148	76					
Efficiëntie voeding stik	stof (%)				24					
Efficiëntie voeding fosf	faat (%)				31 (stree	:fwaarde =	31, fosfaatconve	enant 2012))	
Voervoorraden op b	edriif									
· · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Begin	BE/kVEM	P/kVE	A Fi	nd BE	/kVEM	P/kVEM	Mutatie		
	(eenh*)	(q/kvem)	(q/kven	n) (een	h*) (c	; µ/k∨em)	(q/kvem)	(eenh*)		
Graskuil	150000	187	4.	.3 160	oó	174	4.1	-134000		
Snijmais	80000	71	2.	.0 900	00	82	2.1	+10000		
Overig ruwvoer+bijpr	0	0	0.	.0	0	0	0.0	0		
Krachtvoer	0	0	0.	.0	0	0	0.0	0		
Voeding veestapel ((melkkoeien, i	ncl. jongvee)								
Opna	me veestapel	Aandeel	VEN	A F	₹E	Р	RE/kVEM	P/kVEM		
	(kg ds)	(% in ds)	(vem/eenł	n*) (g/een	h*) (g	l/eenh*)	(g/kvem)	(g/kvem)		
Vers gras	84087	12	96	0 2	00	4.35	208	4.5		
Graskul	366513	53	88	1	67 C2	3.82	189	4.3		
Snijmais	113228	16	98	0	ხქ იი	2.00	64	2.0		- N
Overig ruwvoer+bijpr	/84U 117657	1	106	U 10 1	00 no	0.80	83 210	U.8 E.0		
Naurivuer Melknoeder	114057	17	94	12 II 16 9	00	4.70 6.60	210	5.U E 1		
Dentsoon	1117 SNS793	100	130	io 2 10 1	.00 62	2.70	100	3.1 4.0		
	007343		. 93		02 	3.75	173	4.0	KRINGLO	DOP
Krachtvoer en melkpoe	eder: opname sta emo voorredon	aat in 'kg ds'; vo on enelvco oor	porraden en a phoid staat in	analyse eenh 'ka de'	eid staat ii	n 'kg produ	ICT.		WIJZ	ER
overige voeuers. Opin	une, voonaden	en analyse eer	meru staat m	ng ua .						

Tabblad voeding

In dit tabblad worden specifieke voedingskengetallen van het bedrijf weergegeven en vergeleken met de uitkomsten van de referentiegroep van LEI bedrijven.

📲 KringloopWijzer - berekening kringloopwijzer den boer ja	anuari 2014.exc	-						
Bestand Opties Help							-	
Overig Bedrijfsportret Kengetallen BEX en BEP B	enuttingen Ar	nmoniak	Rantsoen	Voeding	Fosfaatnorm	Bodem	Kringlopen	••
								<u> </u>
Voeding <u>Taelichting scare</u>	<u>Eige</u>	n bedrijf	LE	I-BIN				
- ka melk per ka de voeronneme veestenel	0	n 99		0.97				
- ka meetmelk per ka ds voeropname veestapel	ŏ	1.02		1.01				
		1.02						
- RE (a/ka de)		162		160				
- P (g/kg us)		38		3.8				
-VEM (vem/ka ds)		939		943				
- RE / KVEM (g/kvem)		173		170				
-P/kVEM (g/kvem)		4.0		4.1				
Bantspensamenstelling								
- aandeel vers gras		12%		11%				
- aandeel graskuil		53%		35%				
- aandeel snijmais		16%		25%				
- aandeel overig ruwvoer en bijproducten		1%		4%				
- aandeel krachtvoer en melkpoeder		18%		26%				
Voedervoorziening <u>Taelichtin</u> z								
- percentage eigen geteeld voer in voerverbruik: N		59%		57%				
- percentage eigen geteeld voer in voerverbruik: P		59%		57%				
 percentage eigen geteeld voer in voerverbruik: VEM 	1	64%		62%				
Voeraankoop								
- aanvoer N per ton melk (kg)	v	6.3		11.8				
- aanvoer P per ton melk (kg)	V	0.9		1.8				
								r T.a
							KRINGIO	OP.
							WIJZI	
U								

Tabblad fosfaatnorm

In dit tabblad vindt je de resultaten van de berekening van de bedrijfseigen fosfaatnorm. Dit is een norm die gebaseerd is op de onttrekking van fosfaat uit de bodem door de gewassen die op het bedrijf zijn geproduceerd. Is de gewasproductie op een bedrijf hoog, dan zal de bedrijfseigen norm hoger zijn dan wanneer de gewasproductie laag is.

In dit tabblad kun je zien of het voor een veehouder interessant is de bedrijfseigen fosfaatnorm te gebruiken of dat de forfaitaire normen die door de overheid zijn vastgesteld meer ruimte bieden voor plaatsing van fosfaat op het bedrijf.

Onder de kopjes "afgeleide normen in de afgelopen 3 jaar (neutraal)" en "afgeleide normen per fosfaatklasse (gemiddelde van 3 jaren)" worden de berekende bedrijfseigen fosfaatnormen per type grond (gebruik en fosfaattoestand) weergegeven. Dit voor het opgegeven jaar en als driejarig gemiddelde (als de normen voor de twee voorafgaande jaren bij de invoer zijn ingevuld).

Bij de "normen per ha gecorrigeerd voor fosfaattoestand" en "normen bedrijf, gecorrigeerd voor fosfaattoestand" wordt het bedrijfsgemiddelde van de bedrijfseigen fosfaatnorm vergeleken met het bedrijfsgemiddelde van de forfaitaire norm. Is de bedrijfseigen norm hoger, dan is dit voordeliger en hoeft het bedrijf minder mest af te voeren.

In onderstaand voorbeeld is de bedrijfseigen norm lager (81,1 kg fosfaat/ha) dan de forfaitaire norm (86,8 kg fosfaat/ha). Dus toepassen van de bedrijfseigen fosfaatnorm is ongunstig: er moet 251 kg fosfaat meer worden afgevoerd met dierlijke mest, wil dit bedrijf binnen de bedrijfseigen fosfaatnorm blijven.

De lagere bedrijfseigen fosfaatnorm laat zien dat de gewasproductie lager is ingeschat dan de gewasproductie waarmee de overheid heeft gerekend bij het bepalen van de forfaitaire normen.

NB dit tabblad kijkt alleen naar mestafvoer die nodig is op basis van fosfaat. Er wordt geen rekening gehouden met een (eventueel) hogere mestafvoer die nodig is omdat te veel stikstof wordt geproduceerd.

😤 KringloopWijzer - berekening kringloopwijzer den boer jan	nuari 2014.e	exc				-		
Bestand Opties Help								
D 🛩 🖬 🔮 🐚 🖻 🕼 🏈								
Overig Bedrijfsportret Kengetallen BEX en BEP Ber	nuttingen	Ammoniak	Rantsoe	en Voeding	Fosfaatnorm	Bodem	Kringlopen	
Afgeleide normen in afgelopen 3 jaren (neutraal)	<u>Toelichting</u>		2012	2013	2014			
Grasland (kg/ha)			90.0	90.0	84.5	5		
Snijmais (kg/ha)			60.0	60.0	71.0)		
Bouwland overig (kg/ha)								
Afgeleide normen per fosfaatklasse (gemiddelde	van 3 jar	en) H	loog	Neutraal	Laaq			
Grasland (kg/ha)			78.2	88.2	98.2	2		
Snijmais (kg/ha)			53.7	63.7	78.3	7		
Bouwland overig (kg/ha)								
Norman par bal geograficated upor foofacttagetage	-l *	Fo	ofaat					
Farfaitaina nalmuilianamu (un)		10:						
Portaitaire gebruiksnorm (kg)	<i>a</i>)		00.0					
bedrijfselgen gebruiksnorm, gemiddelde afgelopen 3 ja	aar (kg)		01.1					
Normen bedrijf, gecorrigeerd voor fosfaattoestand	d *	Fo	sfaat					
Forfaitaire gebruiksnorm (kg)			3820					
Bedrijfseigen gebruiksnorm, gemiddelde afgelopen 3 ja	aar (kg)		3569					
Voordeel bedrijfseigen gebruiksnorm (kg)			-251	(-7%)				
Mestafzet obv fosfaat *		Fo	sfaat					
Excretie dierlijke mest obv BEX (kg)			3969					
Mestafzet bij forfaitaire gebruiksnorm (kg)			149				2	
Mestafzet bij bedrijfseigen gebruiksnorm (kg)			400					- T.a
Voordeel bedrijfseigen gebruiksnorm (kg)			-251				KRINGLO	OP
* NB: Gebruiksnormen fosfaat en mestafzet zijn berekend o	o.b.v. areal	len en fosfaa	.ttoestanc	den in 2014			WIJZE	R

Tabblad bodem

In dit tabblad worden specifieke resultaten van het bedrijf ten aanzien van bemesting, gewasopbrengsten en bodemoverschot van het grasland en het maïsland vergeleken met de referentiegroep van LEI bedrijven.

KringloopWijzer - berekening kringloopwijzer den b	oer janu	uari 2014.	exc								x	
Bestand Opties Help												
D 🖻 🖩 🔮 🖿 🖻 🔮 🕐 🔗												
Overig Bedrijfsportret Kengetallen BEX en BEP	P Benuttingen A		Ammoniak	Rantsoen	Voeding	Fosfaatn	orm B	odem	Kringlope	en	4 >	
Bemesting Toelichting N-bemesting	Productieg			rasland				Snijn	naisland	aisland		
		m3	kg N	kg F	P2O5		m3	1	kg N	kg P205		
Bemesting totaal (per hectare)			420		101				194	68		
- organische mest		54	218		88		30		122	44		
- kunstmest			103		0				72	24		
-weidemest <u>roenonino</u>			33		15							
Gewasopbrengsten (netto) Joelichting score	Grasland				Sn			ijmais				
	<u>Eigen bedrijf</u>		LEI-BI	1	Eige		LEI-BIN					
Droge stof (kg/ha)	0	10515	979	96	0	17000	16	6091				
KVEM (kvem/ha)	0	9868	916	69	0	16660	15	5398				
Stikstof (kg/ha)	0	279	25	55	0	185		187				
Fosfaat (kg/ha)	0	88	{	32	v	75		67				
Voederwaarde: VEM (/kg ds)	0	938	93	36	0	980		957				
Voederwaarde: RE (g/kg ds)	0	166	16	62	0	68		73				
Voederwaarde: P (g/kg ds)	0	3.64	3.6	65	0	1.92		1.82				
Bodemoverschot <u>Toelichting score</u>		Gra	asland	Sn			nais					
	<u>Eige</u>	n bedrijf	LEI-BI	1	<u>Eiger</u>	<u>n bedrijf</u>	<u>LEI-I</u>	BIN				
Stikstof (kg/ha)	v	139	18	32	v	19		34				
Fosfaat (kg/ha)	v	14		7	v	-6		16				
										ा र	.	
									KRINGLOOP			
									WI.	JZER 🦲		

Tabblad Kringlopen

In het tabblad "Kringlopen" worden verschillende kringlopen voor stikstof en fosfaat grafisch weergegeven (element is te kiezen via knop boven in het scherm). Voor de bedrijfsbalans, mineralenkringloop, mineralenbenutting, veebalans en bodembalans zijn aparte grafieken gemaakt. In Bijlage 1 wordt bij deze grafieken wat uitgebreider stil gestaan.

Stap 5. Kringloopwijzer gebruiken om bedrijfsprestaties te verbeteren.

Het is handig om te zien of je bedrijf op bepaalde punten goed of minder goed scoort, maar belangrijker is misschien nog wel dat je inzicht en handvaten krijgt om de bedrijfsvoering te verbeteren en te monitoren of de veranderingen die je implementeert ook het gewenst effect hebben. Door zwakke punten aan te pakken en de Kringloopwijzer na afloop van een jaar nogmaals te draaien en de uitkomsten met het voorgaande jaar te vergelijken, kun je zien wat het effect van de genomen maatregelen is.

Bijlage 1: Analyse resultaat KringloopWijzer

Hieronder volgt per 'resultaatscherm' een korte toelichting om de resultaten van de KringloopWijzer te kunnen interpreteren.

De bedrijfsbalans (met als voorbeeld de stikstofbalans)

De bedrijfsbalans is enigszins te vergelijken met de MINAS-balans van vroeger. Alleen is de bedrijfsbalans 'vollediger'. Op de bedrijfsbalans staan de hoeveelheden aanvoer naar een bedrijf toe, de hoeveelheid afvoer van een bedrijf, de aanwezige voorraden en tenslotte het 'overschot' (=verlies). De hoeveelheden worden uitgedrukt in kg stikstof per ha (kg N/ha) en in kg fosfaat per ha (kg P₂O₅/ha). In de figuur zijn de afzonderlijke aanvoer, afvoer en vooraadposten van de balans weergegeven (in blauw). Het overschot (oranje) is verdeeld in het gedeelte dat verdwijnt als ammoniak (N_NH₃) en het gedeelte dat achter blijft in de bodem. Een gedeelte hiervan spoelt uit als nitraat naar het grondwater, of het verdwijnt als 'broeikasgas' in de lucht (N₂O; N₂) via 'denitrificatie', of het hoopt zicht op in de bodem. De 4 groene ovalen cirkels in het midden symboliseren de 'motor' van het melkveebedrijf en dragen bij aan het resultaat van de bedrijfsbalans (maar wordt hier nog niet in getallen uitgedrukt).

Mineralenkringloop (met als voorbeeld de stikstofkringloop)

In de mineralenkringloop komen alle 'stromen' op een melkveebedrijf in beeld. Zowel de 'externe stromen' (= de bedrijfsbalans), als de 'interne stromen' (= de motor). In de figuur zijn de verschillende stromen met een kleur aangegeven:

- Blauw: aanvoer van mineralen (gecorrigeerd voor 'voorraden');
- Paars: afvoer van mineralen (in melk en vee) + aanvoer van organische mest (gecorrigeerd voor afvoer en voorraden);
- Oranje: verliezen op het bedrijf, onderverdeeld in het overschot naar de bodem en ammoniak (N_NH₃).
- Groen: de interne stromen. De 'stromen' gaan via veestapel → mest → bodem → gewas → veestapel. De groene stippellijn van veestapel via mest naar de bodem representeert de verliezen tijdens voeren. De groene stippellijn van gewas naar bodem representeert de verliezen tijdens maaien, oogsten en beweiden.

Benutting percentages (met als voorbeeld de benutting van stikstof)

In de figuur hierboven zijn alle benuttings% weergegeven. In totaal zijn dat er 5:

- Benutting van het bedrijf (40,4%): de omzetting van aanvoer van voer en meststoffen (maar ook die van klaver en depositie) in de afvoer van melk en vlees. Het niet benutte deel is het overschot op de bedrijfsbalans;
- 2. Benutting van de veestapel (23,5%): de omzetting van opgenomen voer in melk en vlees. Het niet benutte deel is de (bruto) excretie;
- Benutting van mest (83,2%): de omzetting van excretie (onder de staart van de koe) in benutbare meststof voor het gewas (N-totaal); het niet benutte deel zijn de ammoniakverliezen uit: dierlijke mest in stal en opslag, tijdens toediening van dierlijke mest en tijdens beweiding;
- 4. Benutting van de bodem (71,0%): de omzetting van alle meststoffen (inclusief klaver, depositie en gewasresten) in bruto gewas (wat op het veld staat voor oogst/beweiding). Het niet benutte deel is het overschot op de bodem;
- Benutting van het gewas (97,1%): de omzetting van bruto gewas (zie hierboven) in benutbaar opgenomen voer. Het niet benutte deel zijn verliezen tijdens maaien, oogsten, conservering en beweiding.

Balans veestapel (met als voorbeeld de stikstofbalans)

De voorafgaande resultaten waren meer 'algemeen', vooral gericht op het totale bedrijf. De volgende resultaten gaan meer in op het functioneren van onderdelen binnen het bedrijf. Te beginnen met de veestapel. Uit het (voorbeeld) resultaat van de benuttingspercentages kwam naar voren dat de benutting van de veestapel 23,5% bedroeg. De veestapelbalans maakt inzichtelijk hoe die 23,5% tot stand is gekomen. Welke voedermiddelen en in welke hoeveelheden (uitgedrukt in kg N/ha) zijn gebruikt om de producten (melk en vee) te produceren. En wat is uiteindelijk de hoeveelheid (bruto) excretie.

Balans van de bodem (met als voorbeeld de stikstofbalans)

Naast de veestapel is de bodem een belangrijk bedrijfsonderdeel. Net als de veestapelbalans gaat de bodembalans wat meer in op wat detail en maakt zodoende inzichtelijk hoe het benuttings percentage van de bodem tot stand is gekomen. De bodembalans begint er mee met wat en hoeveel er daadwerkelijk bemest is, onderverdeeld in drijfmest, weidemest en kunstmest. Daarnaast komt de bijdrage van klaver en hoeveel aan depositie op het land terecht aan de orde. Bij de hoeveelheden van drijfmest, weidemest en kunstmest is rekening gehouden met de verliezen van ammoniak. Het gaat om de benutbare hoeveelheid meststof, uitgedrukt in N-totaal. Uiteindelijk leidt deze aanvoer tot een gewasproductie. In de balans is onderscheidt gemaakt tussen de (netto) opbrengst van kuilgras, weidegras en maïs (uitgedrukt in kg N/ha). De drogestof-opbrengst van gras- en maïsland is ook in de figuur opgenomen (boven het schema).